विश्वासीहरूको निम्ति लेखिएको पवित्र बाइबलको टिप्पणी

श्रेष्ठगीतको पुस्तकको टिप्पणी

Title of the English Original:

Believer's Bible Commentary by William MacDonald

Indian Publisher of the English Original:

Authentic Media, Medchal Road, Suchitra Junction, Secunderabad – 500 067, India

ISBN of the English Original: ISBN 9789381905593

Copyright of the English Original: © 1995 by Christian Mission in Many Lands, Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ 07762, USA www.cmml.us

Copyright of the Nepali translation: © 2017 by Christian Mission in Many Lands, , Inc. P.O. Box 13, Spring Lake, NJ 07762, USA www.cmml.us

Publisher of the Nepali translation:

जीवन मार्ग प्रकाशन पी.ओ. बोक्स नं. २३ पी.ओ. कालिम्पोङ्ग - ७३४३०१ दार्जीलिङ्ग, पश्चिम बंगाल भारत

Please visit our webpage for additional literature. These publications are available as pdf files from:

www.nbcinepal.org

or write to: nbcinepal@gmail.com

Printed at:

श्रेष्ठगीतको भूमिका

'मानौं पिवत्र बाइबलको प्रकाशचाहिँ एउटा महिमित मन्दिर हो, जुन मन्दिर परमप्रभु हाम्रा परमेश्वरले त्यसमा आफ्नो नाम वास गर्न भनी चुन्नुभयो। त्यस परमेश्वरको वचनरूपी मन्दिरको मिहमा सियोन पर्वतमा खड़ा गिरएको भौतिक मन्दिरको मिहमाभन्दा ठूलो छ, चमकदमकले पूर्ण छ। तब श्रेष्ठगीतको पुस्तक कुन प्रकारले हेर्न उचित होला? यरूशलेमको मन्दिरमा कोठाहरू थिए भने पिवत्र बाइबलमा पुस्तकहरू छन्, जसमध्ये एउटाचाहिँ श्रेष्ठगीतको पुस्तक पिन हो। वास्तवमा यो पुस्तक सानो छ, तर एउटा उत्कृष्ट रचना हो, जुनचाहिँ देवदारको काठभन्दा उत्तम सरसामानहरूले निर्माण गिरएको, अँ, नीरमणिले मोहोरेको चिक्तिलो हात्तीदाँतभन्दा चिक्तिलो वस्तुले बनेको हो। किनिक यो पुस्तक सत्यताका प्रतिरूपहरूले पूर्ण छ, जुन सत्यताका प्रतिरूपहरू पिवत्र आत्माद्वारा सीधा स्वर्गबाट ल्याइए र यस पुस्तकमा यस हेतुले हालिए, कि यी सत्यताका प्रतिरूपहरूले तिनीहरूलाई सान्त्वना दिऊन् र आनन्द दिलाऊन्, जसले परमेश्वरको वासस्थान र उहाँको मिहमाले वास गरेको ठाउँ अर्थात् उहाँको पिवत्र वचन प्रेम गर्छन्।'

श्री जर्च बुरोज

क) ग्रन्थ-सूचिमा यस पुस्तकको विशिष्ट स्थान

'गीतहरूको गीत' भन्ने शीर्षक एउटा हिब्रू मुहाबरा हो, जसको अर्थ 'सबैभन्दा उत्कृष्ट गीत' हो। अनि 'मिड्रआश' नामक यहूदी बाइबलको टिप्पणीले यसको नाम 'सबै गीत-हरूमध्ये सबैभन्दा प्रशंसनीय, उत्कृष्ट, बहुमूल्य गीत' राखेको छ। अनि यस गीतले 'वुलोट' नामक लेटिन बाइबलमा 'कन्टिक्लेस' भन्ने नाम पाएको छ। पवित्र बाइबलभिर श्रेष्ठगीतको पुस्तक मानिन्छ। यसको विषयमा श्री फ्रान्ज डेलित्चले यसरी लेखेका छन्ः 'यो श्रेष्ठगीतको पुस्तकचाहिँ पुरानो नियमको सबैभन्दा अस्पष्ट पुस्तक हो।' गी तपाईले कविता, प्रेमको वर्णन र प्रकृतिका विषयहरू पढ्न मन पराउनुभयो भने, तपाई यस पुस्तकबाट अवश्य आनन्द

उठाउनुहुनेछ; तर यस पुस्तकले वास्तविक के भन्न खोजेको हो र यसको खास अर्थ के हो, सो जान्न चाहनुभयो भने, कुरा अर्को छ।

यो पुस्तक कविता-कविताको बीचमा सम्बन्ध नभएको प्रेमका कविताहरूको संग्रह हो कि, एउटा सानो नाटकीय दृश्य काव्य हो कि, अथवा 'प्रेमको नाटकीय बातचितरूपी संयुक्त गीत काव्य' हो हो, यसमा विद्वान्हरूको बीचमा एकमत छैन। तर क) यसका कोरसहरू घरिघरि दोहोरिन्छन्, अनि ख) यसमा कथाको प्रवाहको अटुट सिलसिला छ, साथै ग) यो पुस्तक निक्के छोटो छ; यसले गर्दा यो एउटा नाटक छैन होला, तर यो पुस्तक एउटा प्रेमको नाटकीय बातचितरूपी संयुक्त गीत काव्यको रूपमा मान्न उचित देखिन्छ।

तर हाम्रो निम्ति यो प्रश्न रहेको छः यो पुस्तकको व्याख्या कुन प्रकारले गरे उचित होला त ? युगयुगमा पाठकहरूले यसको विषयमा

४ 🗖 श्रेष्टगीतको पुस्तकको टिप्पणी

कल्पना गरिबसे । कित सङ्कोची यहूदीहरू र इसाईहरूले यो पुस्तक 'कामुक' भनेर पढ्दै पढ्दैनन् भने, इतिहासभिर बड़ा भक्त र निष्ठावान् पवित्र जनहरूले यो पुस्तक पढ्दा-खेरि ठूलो आनन्द उठाए र उठाउँदैछन् ।

ख) यस पुस्तकको लेखक को हुन् ?

यहूदी परम्पराअनुसार सुलेमानले आफ्नो युवावस्थामा श्रेष्ठगीतको पुस्तक लेखे, आफ्नो प्रौढ़तामा हितोपदेशको पुस्तक लेखे र यस संसारसित अघाइसकेपछि आफ्नो वृद्ध अवस्थामा उपदेशकको पुस्तक लेखे। यो धारणा अनुमोदन र सिफारिस गर्न लायक छ। एक सुफाउ के थियो भने, यसका लेखकले विवाहको सम्बन्धमा विश्वासयोग्य हुने पतिवतप्तीव्रत हुने भक्तिको प्रशंसा गरेका हुनाले सुलेमानले यो पुस्तक आफ्नी प्रथम पत्नीलाई समर्पण गरेका हुनुपर्ला; पछि उनका धेरै पत्नीहरू भए, किनकि उनी बहुविवाह र उपपत्नीत्वको पछि लागे। तर यस सम्बन्धमा यहाँ प्रस्तुत गरिएको बाइबलको टिप्पणीले भिन्नै दिष्टिकोण अपनाएको छ।

यस श्रेष्ठगीतका सातवटा पदहरूले सुलेमानको नाम लिएका छन्, जस्तैः श्रेष्ठगीत १ः१ र४, ३ः७, ९ र११, अनि ८ः११ र१२। अनि श्रेष्ठगीत १ः१ पदले सुलेमानलाई लेखकको रूपमा परिचय दिन्छ। तर यस पदको अनुवाद 'सुलेमानको विषयमा लेखिएको श्रेष्ठगीत' पनि हुन सम्भव छ। यस पुस्तकभिर प्रकृतिको विषयमा गरिएका सङ्केतहरूले सुलेमानको चासोसँग मेल खान्छन् (१ राजा ४ः३३), साथै शाही घोड़ाहरू, रथहरू र पालकीको विषयमा लेखिएका पदहरूले पनि सुलेमान यस पुस्तकका लेखक थिए भन्ने कुरा समर्थन गर्छन्। अनि यसमा उल्लेख गरिएका भौगोलिक स्थानहरूका नामहरूबाट के बुभिन्छ भने, यी सबै ठाउँहरू एउटै संयुक्त राज्यभित्र

परेका थिए; अनि यो कुरा प्रायः सुलेमानको राज्यकालमा यस्तो भएको थियो ।

यही कारणहरूले गर्दा लेखकको विषयमा परम्परागत दृष्टिकोण ग्रहण गर्न समुचित देखिन्छ; किनकि विपरीत तर्कहरू विश्वास-लाग्दा छैनन्।

ग) यस पुस्तकको लेख्ने मिति के हो ?

राजा सुलेमानले एक हजार पाँचवटा गीतहरू रचे (१ राजा ४:३२)। ती गीतहरूमध्ये सबैभन्दा उत्कृष्ट रचनाचाहिँ उनले आफ्नो चालीस वर्षको शासनकालभित्र अर्थात् ख्रीष्टपूर्व ९७१-९३१ सालमा लेखे। अनि परम्पराअनुसार उनी त्यस बेलामा अभ जवान थिए, र उनले अभै धेरै स्त्रीहरूसँग सम्बन्ध राखेका थिएनन्। यो कुरा न्यायसँगत र रोचक देखिन्छ।

घ) यस पुस्तकको सन्दर्भ र यसका विषयवस्तुहरू के-के हुन् ?

यस पुस्तकको विषयमा सर्वमान्य इसाई व्याख्या यस प्रकारको छः यस पुस्तकले ख्रीष्ट येशूको प्रेम प्रस्तुत गर्छ, जुन प्रेमले उहाँले आफ्नो मण्डलीलाई प्रेम गर्नुहुन्छ। अनि यो व्याख्याअनुसार बाइबलका धेरै संस्करणहरूले यसका अध्यायका शीर्षकहरू तयार गरेका छन्। यस धारणाअनुसार सुलेमानचाहिँ ख्रीष्ट येश्को प्रतीक र शुलामाइटचाहिँ मण्डलीको प्रतीक हुन्। तर धर्मशास्त्र बाइबल ध्यानसित पढ़ने विद्यार्थीले बुभछ, कि यस पुस्तकको प्रमुख व्याख्या यो हुन सक्दैन; किनकि संसारको उत्पत्तिदेखि नै मण्डलीको विषयचाहिँ परमेश्वरमा लुकेर बसेको रहस्य थियो, जुन रहस्य नयाँ नियमका प्रेरितहरू र भविष्य-वक्ताहरू नआएसम्म खोलिएको थिएन (रोमी १६:२४-२६; एफेसी ३:९)। तर थोरै इसाई भाइबहिनी मात्र होलान्, जसले जुन प्रेम ख्रीष्ट येशू सँग मण्डलीको निम्ति छ, यस श्रेष्ठगीतमा उहाँको यस प्रेमको अति सुन्दर तस्बिर छ भन्ने कुरा अस्वीकार गर्छन्। तर यो कुरा प्रमुख व्याख्या मानिँदैन, तर हामीले यो यसको उचित प्रयोग पो भन्नपर्ला। तर यस पुस्तकको प्रमुख व्याख्या परमप्रभु र इस्नाएली जातिको बीचको सम्बन्ध हुनुपर्छ।

अनि दोस्रो व्याख्याले यो पुस्तक विवाहको सम्बन्धमा हुने विश्वासघातको विरोधमा लेखिएको प्रतिवादको रूपमा लिन्छ। यस धारणाअनुसार धेरै पत्नीहरू भइसकेका सुलेमानले शुलामाइट नामक कन्यालाई प्रेम देखाउन खोज्दैछन् । तर यिनका गोठाला-प्रेमी भइसकेका छन्, जसप्रति यिनी विश्वासयोग्य र सत्य रहन्छिन् । यिनी सुलेमानका खुसामदका शब्दहरूतिर भुविदनन् । हर पल्ट जब उनले यिनको चापलुसी गर्छन्, त्यस बेलामा यिनले आफ्ना प्रेमीको बारेमा बोल्न थाल्छिन्। पुस्तकको अन्तमा, शुलामाइट आफ्ना गोठाला-प्रेमीसँग एक भएकी र तिनको प्रेमको आड्मा बसेकी देखिन्छ। यो दोस्रो व्याख्या स्वीकार गर्नेहरूले के भन्छन् भने, प्रायः सुलेमानसित सन्दर्भ राख्ने पदहरू शहर र दरबारको पृष्ठभूमिमा लेखिएका हुन्; तर गोठालासित सम्बन्ध राख्ने पदहरूले तिनलाई ग्रामीण पृष्ठभूमिमा पस्तुत गर्छन् ।

शहर र देहातको बीचको ठूलो भिन्नताले यस नाटकीय कथामा एकजना होइन, तर दुईजना अभिनेताहरू छन् भन्ने धारणा पुष्टि गर्छ। तर यो व्याख्या लोकप्रिय छैन; किनभने यस धारणाले सुलेमानलाई प्रतिकूल रूपमा प्रस्तुत गर्छ। अतर हामीले यो तथ्य याद गर्नुपर्छः सुलेमानको बहुविवाह थियो। तर परमेश्वरका जनहरूको निम्ति उहाँको आदेश थियोः 'तिमीहरूको विवाह एकैजनासँग मात्र हुनुपर्छ।' अनि यसको सिलसिलामा हामीले ध्यानमा राख्नुपर्छः इस्राएली जाति परमप्रभुप्रति अविश्वासी थियो; किनकि इस्राएलीहरू धेरै प्रेमीहरूको पछि

लागे। अनि यस श्रेष्ठगीतको पुस्तकमा तिनीहरूले विश्वासयोग्य प्रेम-सम्बन्धमा भएको सुन्दरताको बारेमा पढून पाएका छन्।

यस पुस्तकको तेस्रो व्याख्या पनि छ। यस तेस्रो व्याख्याअनुसार कन्या शुलामाइटले चाहिँ इस्राएली जातिको बाँकी भागको रूप लिन्छ, जन बाँकी भाग मानिसहरूले चाहिँ आगामी दिनमा विश्वास गर्नेछन् । यस धारणामा सुलेमान प्रभु येश्को प्रतीक हुन्। किनकि एक दिन तिनीहरूले उहाँलाई हेर्नेछन्, जसलाई तिनीहरूले छेंडेका थिए, र आफ्ना एकमात्र छोराको निम्ति विलाप गरेभें तिनीहरूले उहाँको निम्ति विलाप गर्नेछन्; अनि त्यस दिनमा यी बाँकी रहेका यहदीहरूले उहाँसितको मीठो सङ्गतिबाट आनन्द लिनेछन् । श्रेष्ठगीतको पुस्तकले यस भावी प्रेमले पूर्ण सङ्गति चित्रण गर्छ। सुलेमानले बहुविवाह गरेको कुराले उनलाई प्रभु येशूको प्रतीक हुनदेखि वञ्चित गर्दैन । किनकि जुनै पनि प्रतीक सिद्ध छैन; अनि प्रभु येशुको प्रतीक सिद्ध हुनुपर्दैन; प्रभु येशू सिद्ध हुनुहुन्छ।

चौथो धारणा पिन छ; अनि वर्तमान समयमा यो निक्कै लोकप्रिय भएको छ। यस धारणा-अनुसार यो पुस्तक विवाहको बन्धनिभन्न साँचो प्रेम छ र त्यसको शुद्धता कायम राख्नुपर्छ भन्ने प्रोत्साहन हो। एउटा दुनियाँमा, जसमा मानिसहरूले विवाहको सम्बन्धदेखि बाहिर यौनका सुखहरू उपभोग गर्न खोज्छन्, यस धारणाको निम्ति पिन उपयोगी ठाउँ त छ; किनिक यो कुरा उत्पत्ति १:२७ र २:२०-२४ पदका खण्डहरूसँग राम्रोसँग मिल्छ।

यसको विषयमा जेजित भने पिन र जुनसुकै दृष्टिकोण अपनाए पिन, कुरा यस्तो छः श्रेष्ठगीतको पुस्तकको समुचित प्रयोग व्यापक छ; किनिक ख्रीष्ट-विश्वासी दुलहा-दुलहीहरूले विवाहको रातमा यसको सदुपयोग गरेका छन् र यसबाट आफ्नो वैवाहिक सम्बन्धको निम्ति बढ़ी लाभ उठाएका छन्।

रूपरेखाः

- खण्ड १) श्रेष्ठगीत १:१: शीर्षक
- खण्ड २) श्रेष्ठगीत १:२-८: सुलेमानको राजदरबारमा शुलामाइटले आफ्नो अनुपस्थित गोठाला-प्रेमीको विषयमा सोचेकी र राजदरबारका स्त्रीहरूलाई तिनको र आफ्नो विषयमा बताएकी।
- खण्ड ३) श्रेष्ठगीत १:९-२:६: सुलेमानले कन्या शुलामाइटलाई प्रेम देखाउन खोजेका, तर यिनी उनका खुशामदका शब्दहरूको निम्ति बहिरा भएकी
- खण्ड ४) श्रेष्ठगीत २:७: यी कन्याले यरूशलेमका छोरीहरूलाई दिएको आदेश
- खण्ड ५) श्रेष्ठगीत २:८-१७: शुलामाइटले आफ्ना गोठाला-प्रेमीसितको विगत भेटघाट सम्भिरहेको बेलामा यिनका दाजुभाइहरूले यिनको मनन बीचमा काटेर यिनलाई काममा जाने आदेश दिएका
- खण्ड ६) श्रेष्ठगीत ३:१-४: यी कन्याले आफ्ना प्रेमीसँगको विगत भेटघाटको विषयमा सपना देखेकी
- खण्ड ७) श्रेष्ठगीत ३:४: यी कन्याले यरूशलेमका छोरीहरूलाई आदेश दोहोर्चाएकी
- खण्ड ८) श्रेष्ठगीत ३:६-११: सुलेमानको शोभायात्रा यरूशलेममा आइपुगेको
- खण्ड ९) श्रेष्ठगीत ४:१-६: सुलेमानले फेरि यी कन्यालाई जित्न खोजेका, तर यिनी उनका मोहक शब्दहरूले प्रभावित नभएकी।
- खण्ड १०) श्रेष्ठगीत ४:७-४:१: ती जवान गोठाला आइपुगेका र यी कन्यालाई 'मसित यरूशलेमबाट हिँड़ेर जाऊ' भन्ने सुभाउ दिएका; तिनीहरू बस्तीमा भएको घरमा जाऊन्, जसको योजना तिनीहरूले अघिबाट गरेका थिए। अनि यिनी राजी भएकी
- खण्ड ११) श्रेष्ठगीत ४:२-८: शुलामाइटले एउटा भयभीत सपनाको सम्भना गरेकी, जुन सपनामा यिनको अल्छीपनले गर्दा यिनले आफ्ना प्रेमीलाई भेट्न नपाएकी
- खण्ड १२) श्रेष्ठगीत ४:९-६:३: राजदरबारका स्त्रीहरूले सोधेका हुनाले यिनले आफ्ना प्रेमीका सुन्दरताहरूको प्रशंसा गरेकी; यसैले उनीहरूले तिनलाई पनि हेर्न चाहेका
- खण्ड १३) श्रेष्ठगीत ६:४-१०: सुलेमानले आफ्ना प्रेमका मनमोहक प्रस्तावहरू दोहोर्चाएका
- खण्ड १४) श्रेष्ठगीत ६:११-१३: यिनले राजदरबारका स्त्रीहरूलाई यिनी आफू कुन अनौठो तरिकाले यस राजदरबारमा ल्याइए, सो सुनाएकी
- खण्ड १५) श्रेष्ठगीत ७:१-१०: सुलेमानको अन्तिम प्रस्ताव व्यर्थ भएको
- खण्ड १६) श्रेष्ठगीत ७:११-८:२: यिनी आफ्ना गोठाला-प्रेमीसँग कुराकानी गरेकी, जो यिनलाई लैजान आइपुगेको
- खण्ड १७) श्रेष्ठगीत ८:३-४: यिनले यरूशलेमका छोरीहरूलाई तेस्रो र अन्तिम आदेश दिएकी
- खण्ड १८) श्रेष्ठगीत ८:४-१४: दुलहा-दुलही देहातमा भएको आफ्नो गाउँमा आइपुगेका, तिनीहरूले विवाहको प्रण गरेका र अबदेखि उप्रान्त खुशीसाथ वैवाहिक जीवन जिएका

श्रेष्ठगीतको टिप्पणी

खण्ड १ श्रेष्ठगीत १:१:

शीर्षक

श्रेष्ठगीत १:१: 'गीतहरूको गीत' नामक पुस्तक सुलेमानको रचना हो; यस पुस्तकको परिचय यो हो। तर हुन सक्छ, यसको अर्थ 'सुलेमानको विषयमा लेखिएको' पनि सम्भव छ।

खण्ड २

श्रेष्ठगीत १:२-८:

सुलेमानको राजदरबारमा शुलामाइटले आफ्नो अनुपस्थित गोठाला-प्रेमीको विषयमा सोचेकी र राजदरबारका स्त्रीहरूलाई तिनको र आफ्नो विषयमा बताएकी।

श्रेष्ठगीत १:२-४: शुलामाइट आफ्ना गोठाला-प्रेमीका चुम्बनहरूको निम्ति साहै इच्छुक भइन्; त्यसपछि तिनी त्यहाँ उपस्थित भएको कल्पना गर्दै यिनले तिनलाई 'तिम्रो प्रेम दाखमद्यभन्दा उत्तम छ' भनेर भन्छिन्। यिनले तिनका सद्गुणहरू सुगन्धित तेलसँग तलना गर्छिन्: अनि यसैमा यिनले अन्य कन्याहरूले तिनलाई पनि प्रेम गरेको कारण देख्छिन्। ओहो, तिनी आऊन्, र तिनले यिनलाई आफ्नी पत्नीको रूपमा दाबी गरून: यिनको तीव चाहना यो थियो। तब यरूशलेमका छोरीहरूले व्यर्थमा तिनीहरूको पछि आउने प्रयास गर्नेथिए। राजा सुलेमानले शुलामाइटलाई आफ्ना कोठाहरूमा यस हेतुले ल्याए, कि उनले यिनलाई आफ्ना पत्नीहरूमा थप सकन् । तर यो यिनको इच्छाको विरुद्धमा थियो। अनि जब यरूशलेमका छोरीहरूले यिनको प्रेमीको विषयमा यिनको दृष्टिकोण र राय अपनाउँछन्, तब यिनले तिनको विषयमा गरेको तिनीहरूको गुणगान मुनासिब छ भनेर स्वीकार गर्छिन्।

श्रेष्ठगीत १: ५-६: राजदरबारका स्त्रीहरूको रङ्ग फिका-फिका थियो भने, देहाती शुलामाइटले दाखबारीहरूकरो देखरेख गर्दा घाममा धेरै समय बिताएकी छिन्। यसकारण यिनी घामले डढ़ेकी, काली थिइन्, तर ⁴⁾ सुन्दरी थिइन्।

श्रेष्ठगीत १:७-८: यिनका विचारहरू आफ्ना प्रेमीकहाँ पुग्छन्। तिनले आफ्नो बगाललाई कहाँ चढ़ाइरहे होलान्, दिउँसो कहाँ आराम गरिरहे होलान्? यिनले यो जान्न चाहिन्। अनि यिनी किन तिनीसँग हुन सिकनन्, सो यिनले बुभन सिकनन्। यिनी किन अन्य पुरुषहरूको उपस्थितिमा घुम्टो हालिएकी भई बस्नुपर्छ, जसको निम्ति यिनको कुनै चासो थिएन, र जसमा यिनले केही मूल्य देखिनन्।

यरूशलेमका छोरीहरूले ⁵⁾ यिनलाई छेड़ हानेर भन्छन्: 'तिमी जान्दिनौ भने भेड़ा-बाख्राका खुरका छापहरू पहिल्याउँदै जाऊ, तब तिमी तिनलाई भेट्टाउँछ्यौ!'

खण्ड ३ श्रेष्ठगीत १: ९-२: ६:

सुलेमानले कन्या शुलामाइटलाई प्रेम देखाउन खोजेका, तर यिनी उनका खुशामदका शब्दहरूको निम्ति बहिरा भएकी

श्रेष्ठगीत १:९-१०: सुलेमानले अब शुलामाइटको आकर्षण आफूतिर खिच्न खोज्दैछन् । उनको विचारमा यिनी फाराओका रथहरूको सजिसजाउ भएको मूल्यवान् जवान घोड़ी थिइन् । उनले यिनका गालाहरू हेर्दैथिए, जुनचाहिँ उत्तम-उत्तम गहनाहरूले सजाइएका थिए । उनले यिनको गला हेर्दैथिए, जसमा सुनका सिक्रीहरू भुन्डिएका थिए ।

श्रेष्ठगीत १:११: सम्पादकीय भाषा प्रयोग गरेर उनले यहाँ 'हामी' भन्ने शब्द प्रयोग गर्छन् ।⁶⁾ 'हामी तिम्रो निम्ति सुनका लहरहरू, साथै चाँदीका फूलीहरू बनाइदिन्छौं ल' भनेर उनले यिनलाई प्रस्ताव गर्छन् ।

श्रेष्ठगीत १:१२-१४: तर शुलामाइट राजाका चापलुसीका शब्दहरू र प्रलोभनका प्रस्तावहरूबाट अप्रभावित हुन्छिन्। यिनले आफ्ना प्रेमीको विषयमा बाहेक अरू केही पनि विचार गर्ने सक्दिनन्। राजा आफ्नो टेबिलमा बस्दिथिए; तर यिनको आफ्नै सुगन्धको स्रोत थियो: यिनीसँग जटामसीको एउटा सानो थैली

थियो, जुन थैलीचाहिँ यिनले आफ्ना गोठालाको सम्भाउनीको रूपमा आफ्नो छेउमा राखिराख्यिन् । यिनको निम्ति तिनी एन्-गेदीका दाखबारीहरूमा फुलेका मेंहदी-फूलको गुच्छाजत्तिकै सुगन्धित थिए।

श्रेष्ठगीत १:१४: सुलेमानले फेरि यिनको मन जिल खोजे। यसपालि उनले यिनको सुन्दरताको प्रशंसा गर्दैथिए र यिनका आँखाहरू ढुकुरहरूका आँखाहरूसँग तुलना गर्दैथिए।

श्रेष्ठगीत १:१६-१७: तर शुलामाइटले आफ्नो मनमा बातचितको प्रसङ्ग बदली गर्छिन् र मनमनै आफ्ना प्रेमीलाई 'तिमी कित सुन्दर छो' भिन्छिन् । यिनको कल्पनामा बाहिर त्यो खुला मैदान यिनको घर थियो, अनि भुइँको घाँस तिनीहरूको ओछ्यान थियो र तिनीहरूको घरका निदालहरू र छतचाहिँ देवदार र सल्लाका रूखका हाँगाहरू थिए। तिनीहरूको प्रेम लीला गर्ने ठाउँ राजदरबार थिएन, तर पूरापूर देहात पो थियो।

श्रेष्ठगीत २:१: यो कन्याले आफ्नो सादापन र आफ्नो अयोग्यतामाथि जोड़ दिएर आफ्नो विषयमा कुरा अघि बढ़ाउँछिन्। यिनले आफूलाई शारोनको गुलाफसित र बेंसीहरूमा फुल्ने लिली ⁷⁾ फूलसित तुलना गर्छिन्; यिनले यहाँ हामीले खेती गरेका गुलाफ र लिली फूलहरूको विषयमा कुरा गर्दैनथिइन्, तर सायद रातो जङ्गली रत्नज्योति अथवा हुन सक्छ, केशर⁸⁾को बारेमा सोचिरहेकी थिइन् होला।

श्रेष्ठगीत २:२: सुलेमानले यिनले आफ्नो अयोग्यताको विषयमा दिएको जोड़ सुनेका हुनुपर्छ; किनभने उनले भन्छन्: 'तिमी अति विशेष छ्यौ।' उनको निम्ति यिनी अन्य कन्याहरूको तुलनामा काँढ़ाहरूको बीचमा फूलेको लिली पो थिइन्।

श्रेष्ठगीत २:३: तर यिनी फेरि देहातका दृश्यहरूमा फर्किसिकन्; यिनले आफ्ना प्रेमीलाई वनका रूखहरूको बीचमा रोपिएको स्याउको रूखको रूपमा देख्छिन्। यिनको निम्ति तिनीसँग बिताएका क्षणहरू सधैं रमाइला थिए र तिनीसँग पाएको सङ्गति सधैं मीठो हुन्थ्यो ।

श्रेष्ठगीत २:४-६: यिनी तिनीसँग समय बिताउन पाए हुन्थ्यो, यिनको निम्ति यो त भोजको घरमा बसेको बराबर हुनेथियो। तिनको प्रेमको भण्डा सधैं यिनीमाथि रहिरहन्थ्यो। तिनको बारेमा सोच्दा-सोच्दै यिनी प्रेमको रोगी भइन्। यसकारण फेरि ताजा र बिलयो हुन यिनले किसमिसका मालपुवाहरू र स्याउहरू मगाउँछिन्। यिनको निम्ति तिनी यिनीसँगै थिए, तिनले यिनलाई समात्दै गरेको र अँगालो हालेको जस्तै थियो।

खण्ड४

श्रेष्ठगीत २:७:

यी कन्याले यरूशलेमका छोरी-हरूलाई दिएको आदेश

श्रेष्ठगीत २:७: यरूशलेमका छोरी-हरू⁹⁾तिर फर्केर शुलामाइटले यस पुस्तकमा भएको मुख्य कुरा व्यक्त गर्छिन्ः प्रेमको निम्ति सठीक समय हुन्छ । प्रेमका भावनाहरू शारीरिक प्रलोभनहरूद्वारा जगाउनुहुँदैन (जसरी राजा सुलेमानले गर्न खोजे)। यिनले तिनीहरूलाई सुन्दर हरिणहरूको नाममा शपथ खान लाउँछिन्ः 'प्रेमको उचित समयसम्म तिमीहरूले प्रेमलाई जगाउनुहुँदैन र उठाउनुहुँदैन।' अर्को शब्दमा भन्न हो भने, प्रेमचाहिँ किन्न सिकने वस्तु होइन, जबरजस्ती गर्ने कुरा पनि होइन, ढोङ र स्वाङ गर्ने कुरा पनि होइन; तर प्रेम सहजै आउने कुरा हो; जसले प्रेम गर्छ, उसले स्वतन्त्रतापूर्वक र इमान्दारपूर्वक यसो गर्छ।^{'10)} इस्राएली जातिले यो साधारण नियम पालन गरेको भए, तिनीहरूले पक्का पनि कहिल्यै परमप्रभुप्रति अविश्वासयोग्य हनेथिएनन् ।

खण्ड ५

श्रेष्ठगीत २:८-१७:

शुलामाइटले आफ्ना गोठाला-प्रेमी-सितको विगत भेटघाट सम्भिरहेको बेलामा यिनका दाजुभाइहरूले यिनको मनन बीचमा काटेर यिनलाई काममा जाने आदेश दिएका

श्रेष्ठगीत २:८-१४: अब यी कन्याले आफ्ना प्रेमीसँग भएको विगतको भेटघाट सम्भन्छिन् । तिनले पहाड्हरूहुँदा फड्को मार्दै र डाँड़ाहरूहुँदा उफ्रँदै यिनलाई भेट्न हतार गर्देथिए। तिनको सुन्दरता मृग वा जवान हरिणको सारा सुन्दरताअनुसारको थियो। एकैक्षणमा तिनी पर्खालको पछाडि उभिरहेका थिए र जालीदार भयालहरूबाट भित्र चियाउँदै-थिए। यिनले तिनको सोर सुन्दैथिइन्; तिनले यिनलाई 'मसँग जाऊ' भनेर बोलाउँदैथिए। किनकि त्यो कालो रातरूपी जाडो समय बिति-गएको, र पानी पर्ने समय सकेको थियो। वसन्त ऋतुका लक्षणहरू जताततै देखा परिसकेका थिएः फुलहरू फुलिरहेका थिए, ढुकुरहरूले कुर्लेका थिए, नेभाराका रूखहरूमा चिचिला फलहरू लाग्दैथिए र दाखका बोटहरूमा चिचिला अङ्गुरहरू देखा परे। यसकारण तिनले यिनलाई 'उठ, र आइहाल' भनेर आग्रह गरे। हुन सक्छ, यिनको प्रतिक्रियामा केही ढिलाइ भएको हुनुपर्ला; किनकि तिनले यिनलाई 'भयालमा आऊ' भने; किनकि तिनले यिनको अनुहार देख्न र यिनको सोर सुन्न चाहन्थे। त्यस क्षणसम्म यिनी लुकेकी थिइन्, चट्टानका दरारहरूमा र भीरपहराका गुप्त स्थानहरूमा लुकिरहेको ढुकुरजस्तै।

१० 🗖 श्रेष्ठगीतको पुस्तकको टिप्पणी

श्रेष्ठगीत २:१५: तर के गर्ने ? नभन्दै यिनका दाजुभाइहरू आइपुगिहाले, जसले यिनलाई र यिनका साथीहरूलाई यसो भन्ने आज्ञा गरे: 'हाम्रो निम्ति ती स्यालहरू, ती ससाना स्यालहरू पिक्रदेओ, ¹¹⁾ जसले दाखका बोटहरू बिगार्छन्; किनिक हाम्रा दाखका बोटहरूमा कोमल अङ्गुरहरू लागेका छन्।' ¹²⁾ त्यतिकै यिनको निम्ति तिनीसँग हिँडिहाल्ने सम्भावना हराइगयो।

श्रेष्ठगीत २:१६-१७: यो यिनको निम्ति ठूलो निराशा थियो, तर यिनले यस कुरामा सान्त्वना पाइनः 'मेरा प्रिय मेरा हुन् र म तिनकी हुँ।' यिनका गोठाला-प्रेमी र यिनी एक-अर्काको निम्ति निर्धारित थिए। यसकारण यिनले तिनलाई मानौं यसो भिननः 'त्यस समयमा फर्क, जब दिन ठण्डा हुन्छ र छायाहरू भागिसके! बेतेरका पहाइहरू हुँदा मृग वा जवान हिरणजस्तै छिटो फर्क!' बेतेरको अर्थ अलग पार्नु हो; यसर्थ यस वाक्यले 'हामीलाई अलग पार्नु यी पहाइहरू नाघेर मकहाँ आऊ' भन्ने अर्थ लिन्छ।

खण्ड ६ श्रेष्ठगीत ३:१-४:

यी कन्याले आफ्ना प्रेमीसँगको विगत भेटघाटको विषयमा सपना देखेकी

श्रेष्ठगीत ३:१-४: अहिले यी कन्याले आफ्नो प्रेमीसँग भएको भेटघाटको विषयमा देखेको सपना सम्भिग्हेकी छिन्। एक रात यिनले तिनलाई खोजिरहेकी थिइन्, तर यिनले तिनलाई भेट्टाउन सिकनिथइन्। यसकारण यिनी शहरमा गइन्, र यिनले तिनलाई सड़क र चोकहरूहुँदो खोजी गर्थिन्; यिनले तिनको विषयमा पहरेदारहरूलाई समेत सोधिन्। त्यसको लगत्तै यिनले तिनलाई भेट्टाइन्; अनि यिनले तिनलाई पक्रिन् र यिनलाई आफ्नो घरमा ल्याइन्।

खण्ड७ श्रेष्ठगीत ३:*५*:

यी कन्याले यरूशलेमका छोरी-हरूलाई आदेश दोहोस्चाएकी

श्रेष्ठगीत ३:५: 'हे यरूशलेमका छोरीहरूहो, म तिमीहरूलाई मृगीहरू र मैदानका हरिणीहरूको नाममा शपथ खुवाएर आज्ञा गर्छुः जबसम्म प्रेमले चाहँदैन, तबसम्म त्यसलाई नउठाओ र नजगाओ!' यरूशलेमका छोरीहरूलाई आफ्नो आदेश दोहोस्चाउन यिनले आफ्नो कुरा एकक्षण रोकिराखिन्।

खण्ड*ट* श्रेष्ठगीत ३:६-११:

सुलेमानको शोभायात्रा यरूशलेममा आइपुगेको

श्रेष्ठगीत ३:६-११: अबचाहिँ प्रस्तुत दृश्यस्थल बदली भएको छ । आउनुहोस्, अब हामी यरूशलेममा सुलेमानको भव्य र शानदार शोभायात्रा कसरी आइपुगेको, सो हेरौं । तब हामीमा एउटा अर्थगर्भित प्रश्न रहेको छः 'यत्रो गौरवशाली राजाका प्रेम-प्रसङ्ग युक्त प्रस्तावनाहरू कसले प्रतिरोध गर्न सक्ला?' अनि यस प्रश्नको सही जवाफ 'शुलामाइटले गर्न सिक्छन्' हो । किनिक यिनी आफ्नो प्रेमीप्रति विश्वासयोग्य रहिन्, र अन्य सबै सोरहरूप्रति बहिरा छिन्।

यस जुलुसको मार्गको दाहिने-देब्रे छेउमा उभिएका दर्शकहरू राजाको भव्य आगमनमा अवाक् भए; अनि चारैतिर गन्धरस र लोबानको धुपका धुवाँका मुस्लाहरू उठिरहेका थिए। तिनीहरूले सुलेमानको पालकी देख्न सके, जसको पहरा साठीजना हतियारधारी शुरवीर सिपाहीहरूले गर्देथिए । पालकीको बनावट यस प्रकारको थियोः त्यसका भव्य स्तम्भहरू चाँदीका थिए, र त्यसको पींध सुनको थियो, त्यसको आसन एउटा बैजनी गद्दी थियो, र त्यसमा बिछ्याइएका गलैंचाहरू यरूशलेमका छोरीहरूले प्रेमपुर्वक बुनेका गलैंचाहरू थिए। सियोनका नागरिकहरूलाई आह्वान दिइएको थियो; यसैले तिनीहरू राजा सुलेमानलाई स्वागत गर्न उपस्थित थिए; अनि उनको शिरमा उनकी आमाले उनलाई उनको विवाहको दिनमा लगाइदिएको मुकुट थियो ।

खण्ड९

श्रेष्ठगीत ४:१-६:

सुलेमानले फेरि यी कन्यालाई जित्न खोजेका, तर यिनी उनका मोहक शब्दहरूले प्रभावित नभएकी।

श्रेष्ठगीत ४:१-४: श्रेष्ठगीतको पुस्तकका अभिनेताहरू तीनैजना हुन् भन्ने धारणा अपनाउनेहरूको बीचमा यी पदहरूमा बोल्ने वक्ता सुलेमान हुन् कि गोठाला हुन्, यसको विषयमा दुईमत छ। हामी अनुमान लगाएर भन्छौं, कि यहाँ बोल्ने वक्ताचाहिँ बहुविवाह गरेका सुलेमान हो, जो भर्खरै यरूशलेममा फर्केर आएका हुन् र जसले शुलामाइटलाई जिल अर्को प्रयास गर्छन्।

उनले अब यिनको सुन्दरताको विस्तृत बयान गर्न शुरु गर्छन् । घुम्टोको पछाड़िबाट चियाएर हेर्ने यिनका आँखाहरूले उनलाई ढुकुरका आँखाहरूको याद दिलाउँछन् । अनि यिनको कपालका टल्किरहेका लहरलहरचाहिँ उनलाई गिलाद पहाडको पाखाबाट घाममा एकसाथ ओर्लिरहेका बाखाहरूको बगालजस्तो लाग्दैथियो। अनि यिनका चम्किला सेता दाँतहरू उनको निम्ति नुहाइएको ठाउँबाट बाहिर निस्किरहेका, भर्खरै कत्रिएका भेड़ी-हरूको बगालजस्तै थिए। यिनका दाँतहरू जुम्ल्याहा पाठाहरूजस्तै थिए; किनकि यिनको मुखमा हरेक माथिल्लो दाँतको निम्ति मिल्ने तल्लो दाँत थियो; यिनका दाँतहरू पूर्ण थिए, तिनमा एउटा पनि निकालिएको थिएन । अनि यिनका ओठहरूचाहिँ? यिनका ओठहरू सिन्ध्रे रङ्गको सृतजस्तै थिए, र यिनको मुखको रूप सिद्ध थियो। घुम्टोको पछाड़ि यिनका कनपटहरूको आकृति अनारका फग्लेंटाजस्तै देखा पर्स्यो । अनि यिनको गला-चाहिँ ? त्यो त दाऊदको धरहरा जस्तै थियो। धरहरा भन्नाले बल र मर्यादाको कुरा बुभिन्छ। अनि यिनका दुईवटा स्तनहरू मृगीका जुम्ल्याहा पाठाजस्तै थिए, अर्थात् तिनका सुन्दरता साहै नरम, नाजुक र कोमल थिए।

श्रेष्ठगीत ४:६: शुलामाइटले बीचैमा उनको कुरा 13) काट्छिन् । उनको चापलुसीबाट यिनी प्रभावित भइनन् । उनले यो बुभनुपर्छ । यिनले त आफ्ना प्रेमीसँगको पुनर्मिलनको बाटो हेर्दैथिइन् । जब दिन ठण्डा हुन्छ र छायाहरू भागिसक्छन्, तब यिनी गन्धरसको पहाड़ र लोबानको डाँड़ामा जानेथिइन्, अर्थात् आफ्ना गोठाला-प्रेमीकहाँ गइहाल्नेथिइन् ।

खण्ड१०

श्रेष्ठगीत ४:७-५:१:

ती जवान गोठाला आइपुगेका र यी कन्यालाई 'मसित यरूशलेमबाट हिँड़ेर जाऊ' भन्ने सुभाउ दिएका; तिनीहरू बस्तीमा भएको घरमा जाऊन्, जसको योजना तिनीहरूले अघिबाट गरेका थिए। अनि यिनी राजी भएकी

श्रेष्ठगीत ४:७-१४: अब ती गोठाला देखा परे, 14) र तिनले आफ्नी दुलहीलाई 'मसँगै लेबानोनबाट आऊ' भन्ने आग्रह गर्छन्, साथै तिनले यिनको शोभा, यिनको प्रेम, यिनका ओठहरू र यिनका वस्त्रहरूको सुगन्ध तारिफ गर्छन्। यिनका वस्त्रहरूको सुगन्ध भन्नाले यिनको जीवनको सुचिरत्र र शुचिता बुिभन्छ। तिनले यिनलाई पूरा सिँचिएको बगैंचासँग तुलना गर्छन्, जसमा सबैभन्दा उत्तम फलफूलहरू फल्दैथिए र सबैभन्दा उत्तम सुगन्धित मसलाहरू बढ़दैथिए।

श्रेष्ठगीत ४:१६: काव्यात्मक शब्दहरूमा यिनले तिनलाई 'बगैंचामा आऊ र यसलाई आफ्नै तुल्याऊ' भन्ने आग्रह गर्छिन् ।

श्रेष्ठगीत ४:१^क: अनि शुलामाइटले ती गोठालालाई ४:१६ पदमा जुन निम्तो दिइन्, त्यस निम्तोप्रति ती गोठालाले अब आफ्नो सकारात्मक प्रतिक्रिया जनाउँछन्: 'म बगैंचामा आएँ है; म त्यसको मसला बटुल्दैछु; म महको चाखा खाँदेछु; म दूध र दाखमद्य पिँदेछु।'

श्रेष्ठगीत ४:१^खं 'हे साथीहरूहो, खाओ! हे प्रियहरूहो, पिओ, प्रशस्त गरी पिओ!' यस पदको बाँकी भागमा यी दुईजनामा चासो लिएका अज्ञात दर्शकहरूले यी परितप्त प्रेमी-प्रेमिकालाई उत्साह दिएका जस्तै लाग्छ।¹⁵⁾

खण्ड ११

श्रेष्ठगीत ४:२-८:

शुलामाइटले एउटा भयभीत सपनाको सम्भना गरेकी, जुन सपनामा यिनको अल्छीपनले गर्दा यिनले आफ्ना प्रेमीलाई भेट्न नपाएकी

श्रेष्ठगीत ५:२-७: अब यी कन्याले एउटा सपनाको कुरा गर्छिन्; यस सपना यिनले तिनलाई ढोका ढकढकाएका र यिनलाई 'ढोका खोल' भन्ने विन्ती गरेका सुनेकी थिइन्। तिनी साँभको शीतले भिजेका थिए । तर जब यिनले तिनको निम्ति ढोका खोल्न हिचकिचाइन. किनभने यिनी नुहाइसकेकी थिइन् र पलङमा सुलै लागेकी थिइन्, तब तिनले ढोकाबाट आफ्नो हात भिकाए। अन्तमा यिनी उठिन् र ढोकातिर गइन् । अनि ढोका खोल्दाखेरि तिनले आग्लोका हातोहरूमा छोडेको तरल गन्धरसले यिनका हातहरू सुगन्धित भए। तर तिनीचाहिँ गइसकेका थिए। यिनले तिनलाई खोजिन्; यिनले तिनको नाम लिएर तिनलाई बोलाइन्, तर यिनले तिनलाई भेट्टाउन सिकनन्। अनि शहरका पहरेदारहरूले यिनलाई भेट्टाए र यिनलाई पिटे; तिनीहरूले यिनको घुम्टो खोसेर लगे; किनकि तिनीहरूले यिनलाई एउटी चरित्रहीन स्त्री सम्भेत ।

श्रेष्ठगीत ४:८: आफ्नो पीड़ामा यिनले यरूशलेमका छोरीहरूलाई यसो भन्दै आदेश दिइन् र भिनन्ः 'तिमीहरूले मेरा प्रियलाई भेट्टायौ भने उहाँलाई भिनदेओः म प्रेमको रोगी छु ।

खण्ड१२

श्रेष्ठगीत ५:९-६:३:

राजदरबारका स्त्रीहरूले सोधेका हुनाले यिनले आफ्ना प्रेमीका सुन्दरताहरूको प्रशंसा गरेकी; यसैले उनीहरूले तिनलाई पनि हेर्न चाहेका

श्रेष्ठगीत ४:९: यिनले अरू कसैको विषयमा होइन, तर केवल ती गोठालाको विषयमा उत्साहको साथ निरन्तर कुरा गरेकी हुनाले यस कुराले यरूशलेमका छोरीहरूमा चासो जगायो। यिनले कुनै अज्ञात देहातको केटाको निम्ति सुलेमानको प्रेम कसरी इन्कार गर्न सिकन्? तिनीहरूले यो बुभन सकेनन्। यसकारण तिनीहरूले यिनलाई सोधेः 'कुन कुरामा तिम्रा प्रिय अरू कुनै प्रियभन्दा बढ़ी छन्?'

श्रेष्ठगीत ४:१०-१६: अनि यही कुराले यिनलाई दस हजारभन्दा उत्तम हुने आफ्ना प्रेमीको शारीरिक सुन्दरताको प्रशंसा गर्ने मौका दिलायो। विभिन्न काव्यात्मक रूपक र उपमाहरूको सारा धन प्रयोग गरेर यिनले तिनको रङ्गरूप, तिनको शिर, तिनको कपाल, तिनका आँखाहरू, तिनको गाला र ओठहरू, तिनका हातहरू, तिनको शरीर, तिनको अनुहार र तिनको मुखको बारेमा सुरिएर बोलिन्। छोटकरीमा भन्न हो भने, यिनका प्रेमी बिलकुलै मनोहर थिए। 160

श्रेष्ठगीत ६:१: यति बेलासम्म यरूशलेमका छोरीहरूले ती परमसुन्दर आदर्श-पुरुषलाई देखा चाहे। यसकारण तिनीहरूले यिनलाई सोध्छन्: 'तिम्रा प्रिय कहाँ गएका छन्? तिम्रा प्रिय कतातिर लागे ? हामी तिमीसित उनलाई कहाँ खोजौं 2' 17)

श्रेष्ठगीत ६:२-३: जानीजानी यी कन्याले दिएको जवाफ अस्पष्ट र कुरा टार्ने खालको थियोः 'मेरा प्रिय तल आफ्नो बगैंचामा जानुभएको छ।' यिनले तिनको बारेमा तिनी-हरूलाई अरू बढ़ी किन भन्ने ? यिनी तिनकी थिइन्, र तिनी पनि यिनका थिए। अनि यिनको इच्छा थियोः यो यस्तै भइरहोस्।

खण्ड१३

श्रेष्ठगीत ६:४-१०:

सुलेमानले आफ्ना प्रेमका मनमोहक प्रस्तावहरू दोहोरचाएका

श्रेष्ठगीत ६:४-१०: यस खण्डमा सुलेमान फेरि देखा परे; अनि उनले शुलामाइटलाई प्रेम देखाएर जित्न प्रयास गर्छन्। मध्यपूर्व मुलुकमा चल्ती भएको कल्पनीय शैलीमा उनले सुरिलो पाराले यिनको अनुहारको सुन्दरताको बढ़ाइचढ़ाइ गर्छन्। उनले यहाँ जे भन्छन्, प्रायः सबै उनले श्रेष्ठगीत ४:१-३ पदको खण्डमा भनिसके र यहाँ दोहोस्याएका छन्। उनको विचारमा, यिनको सुन्दरताले साठी रानीहरू, अस्सी उपपत्नीहरू र अनगिन्ती कन्याहरूको सन्दरता जित्दो रहेछ। यिनी आफ्नी आमाको प्रेमपात्र थिइन्; यति मात्र होइन, तर छोरीहरू, रानीहरू र उपपत्नीहरू सबैले यिनको प्रशंसा गरे, र यसो भनेः 'यिनी को हुन्, जसको हेराइ प्रभातजस्तै छ, जसको सुन्दरता चन्द्रमाजस्तै छ, जसको निर्मलता सूर्यजस्तै छ, जसको चाल भण्डाहरू लिएर हिँडे़को फौजजस्तो भयानक छ ?'

खण्ड१४

श्रेष्ठगीत ६:११-१३:

यिनले राजदरबारका स्त्रीहरूलाई यिनी आफू कुन अनौठो तरिकाले यस राजदरबारमा ल्याइए, सो सुनाएकी

श्रेष्ठगीत ६:११-१२: शुलामाइटले सुलेमानका प्रस्तावहरू सरासर इन्कार गरिन्; यसको निम्ति यिनले यहाँ एउटा अनौठो स्पष्टीकरण दिन्छिन्ः यिनी बेंसीमा फलफूलहरू र ओखरहरूको बगैंचा हेर्न गएको बेलामा राजाको रथ आएको थियो। त्यसपछि राजाले यिनलाई यरूशलेमको राजदरबारमा लैजाने इच्छा गरे; तर यसमा यिनको कल्पना धिर थिएन, यिनको अलिकति पनि चासो थिएन।

श्रेष्ठगीत ६:१३: यिनी त्यहाँबाट निस्कन लागेको बेलामा कि त सुलेमानले, कि त यरूशलेमका छोरीहरूले, कि त यिनका साथीहरूले यिनको सुन्दरताको एक भलक पाउन यिनलाई 'फर्केर हेर' भन्ने आग्रह गर्छन्। तर यिनले तिनीहरूलाई निम्न जवाफ दिन्छन्: तिनीहरूले यिनीजस्तो साधारण तरुणीलाई किन हेर्न चाहन्छन ?

अनि यस पदको अन्तिम वाक्य हामीलाई बुभन गाह्रो छ। किनिक जुन दुईवटा फौजका शिविरहरूको विषयमा, (जुनचािँह हिब्रू भाषामा 'महनैम' भिनन्छ), शुलामाइटले कुरा गरिन्, ती दुईवटा फौजका शिविरहरू एउटा गोल नृत्य हुन सक्छन्, जुन नृत्यमा नर्तकहरूका दुईवटा टोलीहरू हुन्छन्, जो नाच्दा एक समयमा एक-अर्कासँग मिल्छन् र एकक्षणपिछ फेरि एक-अर्काबाट अलग हन्छन्।

खण्ड १५

श्रेष्ठगीत ७:१-१०:

सुलेमानको अन्तिम प्रस्ताव व्यर्थ भएको

श्रेष्ठगीत ७:१-९ कः सुलेमानले अभै पिन शुलामाइटको अतिरञ्चित प्रशंसा गरेर यिनका शारीरिक आकर्षणहरूको बेलीबिस्तार गर्छन् । यसो गर्दा उनले यिनको तुलना आफ्नो सम्पूर्ण राज्यका प्रशिद्ध ठाउँहरूसित गर्छन्, जस्तैः हेश्बोन, बत-रब्बीम, लेबानोन, दमस्कस र कर्मेल पहाड़ । त्यसपछि उनले यिनलाई एउटा गतिलो खजूरको रूखको रूपमा देख्छन्, र यिनलाई आफ्नो अङ्गालोमा हाल्ने इच्छा गर्छन् । यसो गर्दा यिनका स्तनहरू उनको निम्ति छोहोराका भुप्पाहरूजस्तै हुनेथिए, अनि यिनको सासको सुगन्ध स्याउहरूजस्तै र यिनका चुम्बनहरू सबैभन्दा उत्तम दाखमद्यजस्तै मीठो हुनेथिए।

श्रेष्ठगीत ७:९ ^ख-१०: तर यो कन्याले सुलेमानको कुरा काटेर उनलाई भनिहाल्छिन्ः यिनको दाखमद्य उनको निम्ति होइन, तर यिनको प्रेमीको लागि हो। यिनी राजाकी थिइनन्, तर यिनका प्रेमीकी प्रेमिका थिए। यिनले यसो भन्दा सुनिश्चित थिइन्ः ती गोठाला-प्रेमीले यिनको नित्य चाहना गर्थे।

खण्ड१६

श्रेष्ठगीत ७:११-८:२: यिनी आफ्ना गोठाला-प्रेमीसँग कुराकानी गरेकी, जो यिनलाई लैजान आइपुगेको

श्रेष्ठगीत ७:११-१३: अब ती गोठाला-प्रेमी यरूशलेममा आइपुगेका रहेछन्; अनि शुलामाइटचाहिँ तिनको साथमा बस्तीमा जान र गाउँहरूतिर जान स्वतन्त्र भइन्। यिनले के आशा गर्थिन् भने, यिनी तिनको साथमा बारीहरूहुँदो हिँड्नेछिन्, बिहानै उठेर दाख-बारीहरूमा दाखका बोटहरू र अनारका रूखहरूमा कोपिला लागेको छ कि छैन, सो हेर्न जानेछिन्। त्यस ग्रामीण परिवेशमा, दूधेफल-हरूले सुगन्ध दिइरहेको अवस्थामा यिनले तिनलाई आफ्नो प्रेम दिनेछिन् र सबै किसिमका उत्तम, मनोहर फलहरू दिनेछिन्, जुन उत्तम, मनोहर फलहरू यिनले तिनको निम्ति साँचेर राखिन।

श्रेष्ठगीत टः १-२ः यस खण्डमा शुलामाइट अभै बोल्दैछिन् । ती गोठाला तिनका दाज्यू भइदिएका भए यिनले गाली नखाईकन तिनलाई चुम्बन गर्न सक्नेथिइन् । यिनले तिनलाई आफ्नी आमाको घरमा लैजानेथिइन् र अनारबाट बनेको सबैभन्दा असल मसलादार दाखमद्य खुवाउने-थिइन् ।

खण्ड१७

श्रेष्ठगीत ८:३-४:

यिनले यरूशलेमका छोरीहरूलाई तेस्रो र अन्तिम आदेश दिएकी

शुलामाइटले आफूलाई आफ्ना प्रमीको अङ्गालोमा भएकी सम्फन्छिन्; त्यसपछि यिनले यरूशलेमका छोरीहरूलाई ताकेर तिनी-हरूलाई अन्तिम पल्ट आदेश दिन्छिन्:

'हे यरूशलेमका छोरीहरूहो, म तिमीहरूलाई शपथ खुवाएर आज्ञा गर्छुः जबसम्म प्रेमले चाहँदैन, तबसम्म त्यसलाई नउठाओ र नजगओ !'

खण्ड१८

श्रेष्ठगीत ८:५-१४:

दुलहा-दुलही देहातमा भएको आफ्नो गाउँमा आइपुगेका, तिनीहरूले विवाहको प्रण गरेका र अबदेखि उप्रान्त खुशीसाथ वैवाहिक जीवन जिएका

श्रेष्ठगीत दः ५ कः शुलामाइटको निजी गाउँमा स्थानीय मानिसहरूले यिनलाई यरूशलेमबाट फर्केकी देख्छन् र सोध्छन्ः 'आफ्ना प्रियमाथि अड़ेसिएर उजाड़स्थानबाट निस्केर आउने यिनी को हुन् ?'

श्रेष्ठगीत दः ५ ^खः त्यसपछि यो जोड़ा नजिक आइरहेको बेलामा ती गोठालाले यिनलाई सुपरिचित ठाउँहरू देखाउँछन्, जस्तैः त्यो स्याउको रूख, जुन रूखमिन तिनीहरूको बीचमा प्रेमको सम्बन्ध शुरु भएको, अनि यिनको जन्मस्थल पनि।

श्रेष्ठगीत ८:६-७: शुलामाइटले सुफाव दिन्छिन्: 'आऊ, हामी आफ्नो विवाहका प्रणहरू फेरि एकपल्ट दोहोस्याऔं!' यिनका शब्दहरू सुत्रुहोस्, किनकि यिनका यी शब्दहरूमा ठूलो शोभन छ!

'मलाई एउटा मोहोरछापभें आफ्नो हृदयमाथि लगाइदेऊ, एउटा मोहोरछापभें आफ्नो पाखुरामाथि लगाइदेऊ; किनिक प्रेमचाहिँ मृत्युजितकै बलवान् छ, अनि डाहा चिहानजितकै कठोर छ। त्यसका ज्वालाहरू आगोका ज्वालाहरू हुन्, याहको ज्वाला हुन्। प्रेमलाई धेरै-धेरै पानीले पनि निभाउन सक्दैन, न ता बाढ़हरूले त्यसलाई डुबाउन सक्छन्; मानिसले प्रेमको निम्ति आफ्नो

१६ 🗖 श्रेष्ठगीतको पुस्तकको टिप्पणी

घरको सारा धनसम्पत्ति दिइहाले ता पनि त्यो बिलकुल तुच्छ गनिनेथियो।'

यिनका यी शब्दहरू धेरै ठाउँहरूमा र धेरै अवसरहरूमा उद्धत गरिएका छन्।

यिनले आफ्नो प्रेम अरू कसैलाई दिनेछैनँ भन्ने सुदृढ़ प्रतिज्ञा पुष्टि गर्छिन्। यिनको प्रेम मृत्युजित्तकै बलियो थियो, त्यो कहिल्यै निभ्दैनथियो, र त्यो अति मूल्यवान् थियो, अँ, अमृल्य थियो।

श्रेष्ठगीत ८:८-९: यो निक्कै साल अगाड़िको कुरा हो: जब शुलामाइटका दाजुभाइहरूले आफ्नी जवान बहिनीको भविष्य तय गर्न खोजेका थिए, तब तिनीहरू निम्न निर्णयमा आइपुगेका थिए: यिनी पवित्र, शुद्ध र विश्वासयोग्य रहिन् भने, तिनीहरूले यिनको विवाहमा यिनलाई चाँदी अर्थात् नगदरूपी दाइजो दिनेथिए। तर यिनी अशुद्ध र चिरत्रभ्रष्ट भइन्, जसैले पिन यिनीसँग सहवास गर्न पायो भने, तिनीहरूले यिनलाई बन्दमा राखेर लुकाउने-थिए।

श्रेष्ठगीत टः १०-११ः तर यी कन्याले तिनीहरूलाई निश्चिन्त गराउँछिन्ः अब यिनको विवाह गर्ने उमेर भयो; अनि यस दिनसम्म यिनी पर्खालजस्तै अटल भइरहिन्। अनि त्यो कुरा यिनका प्रेमीलाई थाहा थियो। कुराकुरामा प्रसङ्गबाट कुरा उठ्योः बाल-हामोनमा सुलेमानको एउटा दाखबारी थियो, जसका रखवालाहरू धेरै थिए।

श्रेष्ठगीत टः १२: तर त्यस बारीमा यिनको चासो अलिकति पनि थिएन । किनकि यिनीसँग आफ्नो दाखबारी छँदैथियो, यिनका गोठाला-प्रेमी! सुलेमानले आफ्नो धनसम्पत्ति आफूसँग राखुन् । यिनलाई त्यो चाहिँदैनथियो।

श्रेष्ठगीत दः१३ः अनि साक्षीहरूको उपस्थितिमा ती गोठालाले यिनलाई सोध्छन्ः 'के तिमी मेरा विवहिता पत्नी हुन चाहन्छ्यौ ? तब "हजुर, म चाहन्छु" भन!'

श्रेष्ठगीत दः १४: अनि अलङ्कृत भाषामा यिनले आफ्ना प्रेमीलाई भन्छिन्ः 'हतार गर, र ढिलो नगरी मलाई आफ्नो तुल्याऊ!' अनि यसरी यस पुस्तकको अन्त भयो।

'पवित्र धर्मशास्त्र बाइबलमा सुलेमानचाहिँ बहुविवाहको सबैभन्दा सुस्पष्ट उदाहरण भए। यसो भए पिन पुरानो नियममा श्रेष्ठगीतको पुस्तकले एकल विवाहको पूरा समर्थन गर्छ। यसो हो भने हामीले यो पुस्तकचाहिँ सुलेमानको पालोमा जिएको इसाएली जातिको निम्ति प्रेम र विवाहको सम्बन्धमा परमेश्वरले दिनुभएको विशुद्ध उत्कृष्ट आदर्शमा फर्कने बिलयो आह्वान मानुपर्छ। 18

ENDNOTES:

- Introduction: Franz Delitzsch, "The Song of Songs," in Biblical Commentary on the Old Testament, XVI:1.
- 2) Introduction: Arthur Farstad, "Literary Genre of the Song of Songs" p. 63.
- **3) Introduction:** Clarke's commentary (see Bibliography) presents the same view as the Believers Bible Commentary.
- 4) 1:5-6: The little word translated "but" (we) can be (and more often is) translated "and." Then a literal translation would be "black and beautiful."
- 5) 1:7-8: The translators of the NKJV take verse 8 to be the words of the Beloved, and hence not sarcastic. The Beloved and Solomon are taken as the same person rather than as rivals for the Shulamite's love. It should be stressed that the headings in the NKJV, New Scofield Bible, or any other Bible, are editorial, and not part of the text. However, as the note at 1:1 in the NKJV points out, the Hebrew wording is clearer than the English as to gender and number of persons referred to.
- 6) 1:11: The NKJV takes the "we" literally as referring to the daughters of Jerusalem.
- 7) 2:1: In prose, poetry, and hymnody our Lord has been likened to the lily of the valley and the rose of Sharon. That comparison is still valid even if it is not the thought in this passage.
- **8) 2:1:** Arthur Farstad, "Literary Genre of the Song of Songs", p. 79, f.n. 6.
- 9) 2:7: The NKJV takes the address to the daughters to start at v. 4.
- **10) 2:7:** W. Twyman Williams, "The Song of Solomon," Moody Monthly, February 1947, p. 398.
- 11) 2:15: The plural form of "catch" may be explained by the likelihood that these lines (extremely song-like and full of rhymes in the original) are a "vine-dresser's ditty" (Delitzsch, 'Song of Songs,' p. 53). Otto Zöckler writes that "this verse is a little vintagers' song or at least a fragment of one" and says that all the commentators of his time who are not allegorists are settled on this ('Song of Songs' in Lange's Commentary on the Holy Scriptures, V:71).
- 12) 2:15: Young foxes (the term includes jackals) come out in the spring and destroy the vines by burrowing passages and holes beneath the roots, thus undermining their support. See Delitzsch, "Song of Songs," p. 54
- **13) 4:6:** The NKJV editors take this verse as part of the Beloved's speech.
- **14) 4:7–15:** The NKJV editors see no indication of a new speaker here and take these verses as part of the Beloved's speech.
- **15) 5:1b:** The NKJV editors agree, calling these people "His friends."

१८ 🗖 श्रेष्ठगीतको पुस्तकको टिप्पणी

- 16) 5:10–16: Based on the Christological interpretation of the book, the phrases "chief among ten thousand" and "altogether lovely" have been applied to our Lord in sermon and song. Especially in the spiritual sense, these applications are well warranted, even if not originally meant by the context.
- 17) 6:1: In the Christological interpretation the bride's (= church's) "witnessing" to the beauties of her beloved (= Christ) causes others to seek Him too
- 18) 8:14: W. Twyman Williams, "The Song of Solomon", p. 422.

BIBLIOGRAPHY

- Bellett, J. G. Meditations upon the Canticles. London: G. Morrish, n.d.
- Burrowes, George. *A Commentary on the Song of Solomon*. Philadelphia: William S. & Alfred Martien, 1860.
- Clarke, Arthur G. *The Song of Songs*. Kansas City, KS: Walterick Publishers, n.d.
- Delitzsch, Franz. "The Song of Songs." In *Biblical Commentary on the Old Testament*, Vol. 16. Grand Rapids: Wm. B. Eerdmans Publishing Company, 1971.
- Zöckler, Otto. "The Song of Solomon." *Lange's Commentary on the Holy Scriptures*. Vol. 5. Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1960.

Periodicals

Williams, W. Twyman. "The Song of Solomon," *Moodly Monthly*, February 1947.

Unpublished Materials

Farstad, Arthur L. "Literary Genre of the Song of Songs." Th.M. Thesis, Dallas Theological Seminary, 1967.